

No. 28010

**BRAZIL
and
ROMANIA**

**Protocol on economic and commercial cooperation. Signed at
Brasília on 13 March 1991**

*Authentic texts: Portuguese and Romanian.
Registered by Brazil on 28 March 1991.*

**BRÉSIL
et
ROUMANIE**

**Protocole de coopération économique et commerciale. Signé à
Brasília le 13 mars 1991**

*Textes authentiques : portugais et roumain.
Enregistré par le Brésil le 28 mars 1991.*

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

**PROTOCOLO DE COOPERAÇÃO ECONÔMICO-COMERCIAL EN-
TRE O GOVERNO DA REPÚBLICA FEDERATIVA DO BRASIL E
O GOVERNO DA ROMÊNIA**

O Governo da República Federativa do Brasil

e

O Governo da Romênia,

Desejosos de fortalecer as relações bilaterais em todas as áreas de atividades e desenvolver novas modalidades de cooperação, com base no potencial dos dois países;

Considerando o interesse mútuo em ampliar a cooperação econômica bilateral;

Reiterando o disposto no Acordo de Comércio e Pagamentos de 05 de junho de 1975 e no Acordo Básico de Cooperação Científica e Tecnológica de 12 de maio de 1981;

Declararam:

ARTIGO I

Os dois Governos buscarão identificar e explorar áreas de complementaridade e cooperação, à luz do estágio atual de desenvolvimento das economias de ambos os países e de seu nível industrial e tecnológico.

ARTIGO II

1. O Governo brasileiro indica como áreas de interesse prioritário da cooperação bilateral, entre outras, as de informática, automação bancária e comercial, telecomunicações, construção civil, bens de consumo e produtos agroindustriais.

2. O Governo brasileiro indica igualmente como área de seu interesse a continuidade do suprimento de minério de ferro destinado ao consumo das usinas siderúrgicas romenas.

3. Com o intuito de criar os meios necessários para o pagamento do minério de ferro, o Governo romeno manifesta seu interesse em concretizar, o mais breve possível, as negociações ora em curso entre as empresas brasileiras e romenas, com vistas à exportação romena de carros de passeio, vagões ferroviários, dormentes metálicos, transformadores, cabos elétricos e outros produtos de interesse para as firmas brasileiras.

ARTIGO III

O Governo romeno indica, entre outras, as seguintes áreas de interesse prioritário da cooperação bilateral: geração de energia hidro e termoelétrica, indústria química e petroquímica, indústria siderúrgica, indústria de materiais de construção, indústria de construção de máquinas, transporte ferroviário, veículos fora-de-estrada, tratores, outras máquinas, indústria eletrotécnica, eletrônica, de automação, participação na exploração e no aproveitamento de jazidas de minério de ferro, manganês, ouro e carvão.

ARTIGO IV

1. Ambos os Governos expressam sua satisfação pelo início de projetos de cooperação industrial entre empresas de ambos os países e com as perspectivas positivas existentes neste setor.

2. Os dois Governos registram interesse mútuo em que os projetos de cooperação industrial que venham a ser estabelecidos em um e outro país possam incluir programas de transferência de tecnologia, assistência técnica e formação de pessoal especializado.

ARTIGO V

Ao assinalar que a realização de operações econômico-comerciais em terceiros países poderia contribuir para o desenvolvimento da cooperação bilateral, os dois Governos dispõem-se a examinar a viabilidade das propostas concretas que venham a ser apresentadas por empresas de um ou outro país.

ARTIGO VI

Ambos os Governos manifestam a intenção de prosseguir o estudo das possibilidades de ampliação de linhas de créditos recíprocas, para financiamento das exportações de produtos manufaturados e de patentes tecnológicas de um e outro país.

ARTIGO VII

1. Ambos os Governos darão a conhecer o conteúdo deste Protocolo aos setores e empresas competentes de cada um dos dois países.

2. Os dois Governos acordam realizar a XII Reunião da Comissão Mista bilateral em Bucareste em 1991, possivelmente no segundo semestre. Convieram em que as datas serão fixadas por via diplomática.

Feito em Brasília, aos 13 dias do mês de março de 1991, em dois exemplares originais, nos idiomas português e romeno, sendo ambos os textos igualmente autênticos.

Pelo Governo
da República Federativa do Brasil:

[*Signed — Signé*]¹

Pelo Governo
da Romênia:

[*Signed — Signé*]²

¹ Signed by Francisco Rezek — Signé par Francisco Rezek.

² Signed by Mihai Zisu — Signé par Mihai Zisu.

[ROMANIAN TEXT — TEXTE ROUMAIN]

PROTOCOL DE COOPERARE ECONOMICO-COMERCIALA ÎNTRE
GUVERNUL REPUBLICII FEDERATIVE A BRAZILIEI ȘI GU-
VERNUL ROMÂNIEI

Guvernul Republicii Federative a Braziliei

și

Guvernul României,

Dorind să întărească relațiile bilaterale în toate sectoarele de activitate și să dezvolte noi forme de cooperare, pe baza potențialului celor două țări,

Considerînd interesul reciproc de a dezvolta cooperarea economică bilaterală și

Reiterînd prevederile Acordului comercial și de plăți din 5 iunie 1975 și Acordului de cooperare științifică și tehnologică din 12 mai 1981,

D e c l a r ă :

Articolul I

Cele două guverne vor căuta să identifice și să exploreze domenii complementare de cooperare, în lumina stadiului actual

de dezvoltare al economiilor celor două țări și al nivelului lor industrial și tehnologic.

Articolul II

- 1) Guvernul brazilian indică drept domenii de interes prioritari ale cooperării bilaterale, între altele, informatica, sisteme automate de date în sectoarele bancar și comercial, telecomunicații, construcții civile, bunuri de larg consum și produse agroindustriale.
- 2) Guvernul brazilian indică, de asemenea, un domeniu al interesului său, continuarea furnizării de minereu de fier destinat consumului uzinelor siderurgice românești.
- 3) Pentru crearea mijloacelor de plată necesare importurilor de minereu de fier, guvernul român își exprimă interesul de a se concretiza, cât mai curînd posibil, operațiunile în curs de negociere între întreprinderile românești și braziliene privind exportul românesc de vagoane de pasageri și marfă, traverse metalice de cale ferată, transformatoare de putere și distribuție, cabluri electrice și alte produse de interes pentru firmele braziliene.

Articolul III

Guvernul român indică drept domenii de interes prioritari ale cooperării bilaterale, între altele, producerea de energie

hidro și termoelectrică, industria chimică și petrochimică, industria siderurgică, industria materialelor de construcții, industria constructoare de mașini, transport feroviar, vehicule de teren, tractoare și alte mașini, industria electronică, electrotehnică, automatică, participarea la exploatarea și valorificarea unor zăcăminte de fier, mangan, aur și cărbune.

Articolul IV

1) Ambele guverne și-au exprimat satisfacția în legătură cu inițierea de proiecte de cooperare industrială între întreprinderile din cele două țări și în legătură cu perspectivele pozitive existente în acest sector.

2) Cele două guverne manifestă interes reciproc pentru ca proiectele de cooperare industrială ce vor fi stabilite în una sau celalătă țară să poată să includă programe de transfer de tehnologie, asistență tehnică și formare de personal specializat.

Articolul V

Subliniind că realizarea de operațiuni economico-comerciale pe terțe piețe ar putea contribui la dezvoltarea cooperării bilaterale, cele două guverne sănă dispuse să examineze fezabilitatea propunerilor concrete care vor fi prezentate de către întreprinderile din una sau celalătă țară.

Articolul VI

Ambele guverne manifestă intenția de a începe studierea posibilităților de largire a liniilor de credit reciproce, pentru finanțarea exporturilor de produse manufacture și de patente tehnologice dintr-o țară sau alta.

Articolul VII

1) Ambele guverne vor face cunoscut conținutul acestui Protocol, sectoarelor și întreprinderilor competente din cele două țări.

2) Cele două guverne sănătă de acord să realizeze cea de a XII-a sesiune a Comisiei mixte bilaterale la București, în 1991, posibil în al doilea semestru. Au convenit ca data acesteia să fie stabilită pe cale diplomatică.

Incheiat la Brasilia, la 13 martie 1991, în două exemplare originale, în limbile portugheză și română, ambele texte fiind egal valabile.

Pentru Guvernul
Republicii Federative a Braziliei:
[Signed — Signé]¹

Pentru Guvernul
României:
[Signed — Signé]²

¹ Signed by Francisco Rezek — Signé par Francisco Rezek.
² Signed by Mihai Zisu — Signé par Mihai Zisu.

[TRANSLATION — TRADUCTION]

**PROTOCOL¹ ON ECONOMIC AND COMMERCIAL COOPERATION
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF ROMANIA**

The Government of the Federative Republic of Brazil and

The Government of Romania,

Desiring to strengthen their bilateral relations in all spheres of activity and to develop new forms of cooperation on the basis of the potential of the two countries,

Considering their mutual interest in expanding bilateral economic cooperation,

Reiterating the provisions of the Agreement on trade and payments of 5 June 1975² and the Agreement on scientific and technological co-operation of 12 May 1981,³

Declare that:

Article I

The two Governments will seek to identify and explore areas of complementarity and cooperation, in the light of the current stage of economic development of the two countries and of their industrial and technological level.

Article II

1. The Brazilian Government designates the following, *inter alia*, as priority areas of bilateral cooperation: computer science, automated data systems in the banking and commercial sectors, telecommunications, civil engineering, consumer goods and agro-industrial products.

2. The Brazilian Government also expresses its interest in continuing to supply iron ore for use by Romanian iron and steel works.

3. With the aim of generating the necessary means of payment for the iron ore imports, the Romanian Government expresses its interest in concluding, at the earliest possible date, the negotiations in progress between Brazilian and Romanian enterprises concerning Romanian exports of passenger vehicles, railway cars, metal railway sleepers, power and distribution transformers, electrical cables and other products of interest to Brazilian firms.

Article III

The Romanian Government designates the following, *inter alia*, as priority areas of bilateral cooperation: the generation of hydroelectric and thermoelectric energy, the chemical and petrochemical industry, the iron and steel industry, the building materials industry, the mechanical engineering industry, rail transport, cross-country vehicles, tractors, other machinery, the electrical engineering, elec-

¹ Came into force on 13 March 1991 by signature.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 1056, p. 59.

³ *Ibid.*, vol. 1340, p. 11.

tronics, automation and prospecting for and mining of iron ore, manganese, gold and coal deposits.

Article IV

1. The two Governments express their satisfaction at the launching of industrial cooperation projects between enterprises of the two countries and at the promising prospects in this sector.

2. The two Governments express their mutual interest in the inclusion of programmes for the transfer of technology, technical assistance and the training of specialized personnel in industrial cooperation projects established in either country.

Article V

Noting that the conduct of economic and commercial operations in third countries could contribute to the development of bilateral cooperation, the two Governments are prepared to consider the feasibility of specific proposals submitted by enterprises of either country.

Article VI

The two Governments state their intention of pursuing the study of the feasibility of expanding reciprocal lines of credit in order to finance the export of manufactured goods and technological patents between the two countries.

Article VII

1. The two Governments shall make the contents of this Protocol known to the appropriate sectors and enterprises of each of the two countries.

2. The two Governments agree to hold the twelfth meeting of the bilateral Joint Commission in Bucharest in 1991, possibly during the last six months of the year. They have agreed that the dates shall be set through the diplomatic channel.

DONE at Brasília on 13 March 1991, in two original copies in the Portuguese and Romanian languages, both texts being equally authentic.

For the Government
of the Federative Republic of Brazil:
[FRANCISCO REZEK]

For the Government
of Romania:
[MIHAI ZISU]

[TRADUCTION — TRANSLATION]

PROTOCOLE¹ DE COOPÉRATION ÉCONOMIQUE ET COMMERCIALE ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DE LA ROUMANIE

Le Gouvernement de la République fédérative du Brésil et

Le Gouvernement de la Roumanie,

Désireux de renforcer leurs relations bilatérales dans tous les domaines d'activité et de mettre en œuvre de nouvelles modalités de coopération sur la base du potentiel des deux pays,

Considérant l'intérêt que les deux pays ont à développer leur coopération économique bilatérale,

Réaffirmant les dispositions de l'Accord de commerce et de paiements du 5 juin 1975² et de l'Accord de coopération scientifique et technologique du 12 mai 1981³,

Déclarent :

Article premier

Les deux gouvernements s'emploieront à recenser et étudier les secteurs où leurs pays sont complémentaires et peuvent coopérer, au vu de l'état actuel de développement des économies des deux pays et de leur niveau industriel et technologique.

Article II

1. Le Gouvernement brésilien désigne notamment comme secteurs d'intérêt prioritaire pour la coopération bilatérale ceux de l'informatique, de l'automatisation bancaire et commerciale, des télécommunications, du génie civil, des biens de consommation et des produits agro-industriels.

2. Le Gouvernement brésilien désigne également comme secteur intéressant pour lui la poursuite des livraisons de minerai de fer destiné à la consommation de la sidérurgie roumaine.

3. Dans le dessein de dégager les moyens nécessaires au paiement du minerai de fer, le Gouvernement roumain se déclare intéressé à mener à leur terme dans les plus brefs délais possibles les négociations en cours entre les entreprises brésiliennes et roumaines en vue de l'exportation, par la Roumanie, de voitures de tourisme, de wagons de chemin de fer, de traverses métalliques, de transformateurs, de câbles électriques et d'autres produits intéressant les entreprises brésiliennes.

¹ Entré en vigueur le 13 mars 1991 par la signature.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1056, p. 59.

³ *Ibid.*, vol. 1340, p. 11.

Article III

Le Gouvernement roumain désigne notamment comme secteurs d'intérêt prioritaire pour la coopération bilatérale : la gestion de l'énergie hydro- et thermo-électrique, l'industrie chimique et pétrochimique, l'industrie sidérurgique, l'industrie des matériaux de construction, l'industrie mécanique, les transports ferroviaires, les véhicules non routiers, les tracteurs, les autres machines, l'électrotechnique, l'électronique, la robotique et la participation à la prospection et à la mise en œuvre des gisements de minerai de fer, de manganèse, d'or et de charbon.

Article IV

1. Les deux gouvernements se déclarent satisfaits de la mise en chantier de projets de coopération industrielle entre des entreprises des deux pays et des perspectives positives qui existent dans ce secteur.

2. Les deux gouvernements se déclarent l'un et l'autre intéressés à l'inclusion, dans les projets de coopération industrielle qui seront mis en œuvre dans l'un ou l'autre pays, de programmes de transferts de technologie, d'assistance technique et de formation de personnel spécialisé.

Article V

Relevant que la réalisation d'opérations économiques et commerciales dans des pays tiers pourrait contribuer au développement de la coopération bilatérale, les deux gouvernements se disposent à étudier la viabilité des propositions concrètes qui seraient présentées par des entreprises de l'un ou l'autre pays.

Article VI

Les deux gouvernements déclarent leur intention de poursuivre l'étude des possibilités d'ouverture de lignes de crédit réciproques pour le financement des exportations de produits manufacturés et de brevets techniques de l'un et l'autre pays.

Article VII

1. Les deux gouvernements feront connaître le contenu du présent Protocole aux secteurs et entreprises conipétents de chacun des deux pays.

2. Les deux gouvernements sont convenus de tenir la douzième réunion de la Commission mixte bilatérale à Bucarest en 1991, si possible au deuxième semestre. Il est convenu que les dates de cette réunion seront fixées par la voie diplomatique.

FAIT à Brasília, le 13 mars 1991, en deux exemplaires originaux en langues portugaise et roumaine, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement
de la République fédérative du Brésil :

[FRANCISCO REZEK]

Pour le Gouvernement
de la Roumanie :

[MIHAI ZISU]